

Працювати на рівні нових вимог

Осінь — особлива пора року як для хлібороба, так і для викладача. Що тут спільного? Стигла нива, півдний сад, енергія сонця, сконцентрована в дарах землі, — нагорода за невтомну працю одному, а у іншого — тільки-но початок копіткої діяльності, результати якої з'являться не одразу. Та все ж таки є й дещо спільне: перший вирощує сад на землі, а другий — сад у душі людини.

Таким порівнянням хочеться почати розповідь про викладача нашого університету, завідувачу кафедрою філософії, керівника Центру соціологічних досліджень села при ХДТУСГ, президента Харківського обласного фонду сприяння розвитку села Л.В.Фірсову. Що є характерним для роботи Центра та Фонда. Ці структури, які створені за участю та при підтримці ректора ХДТУСГ Д.І.Мазоренка, зорієнтовані перш за все на зв'язок навчальної, наукової та виховної роботи з жителями сучасного села, підготовку фахівців, що відповідають сучасним вимогам.

За умов демократизації життя суспільства та переходу до ринкової економіки викладач Л.В.Фірсова знаходить нові форми та методи роботи, спрямовані на зв'язок навчального, наукового та виховного процесів з життям сучасного українського села, на підготовку фахівців, здатних до ініціативної, творчої, відповідальної праці у сфері агропромислового виробництва.

Навчальна робота підвладна реалізації розробленої кафедрою програми «Посадова професійно-кваліфікаційна модель випускника аграрного університету та задачі кафедри філософії у її формуванні». В ній віддзеркалений взаємозв'язок дисциплін, що викладаються на кафедрі: логіки, філософії, релігіведення, соціології села. Студенти в процесі гуманітарної підготовки усвідомлюють основи цілісного світогляду, тісно пов'язаного з життям нашого пореформленого суспільства. Особливого значення при

цьому набуває курс «Соціологія села», що його Л.В.Фірсова читає на кафедрі з 1996 року.

Особливості наукової роботи визначаються тим, що викладачі самі активно упорядковують навчальну та додаткову літературу, яка використовується в навчальному процесі. Протягом 1997-1999 рр. під керівництвом Л.В.Фірсової упорядковані та видані: навчальний посібник «Соціологія села», щорічник «Харківський фермер-97», брошури «Селянської бібліотеки» — «Сільська родина — соціально-правові аспекти», «Фермере, знай та захищай свої права». Ці видання не лише використовуються в навчальному процесі, а також розповсюджуються серед жителів села.

Зв'язок навчальної та наукової роботи з реаліями сучасного українського села дозволяє на новій основі вести виховну роботу серед студентів. Це, перш за все, практична участь студентів у соціологічних опитуваннях із актуальних проблем соціально-економічних процесів у сучасному селі, складання рефератів, розрахованих на виступ не лише в студентських аудиторіях, а й безпосередньо перед селянами.

Оновлення форм і методів навчальної, наукової, виховної роботи було б неможливим без тісного зв'язку з управлінськими структурами на обласному та районному рівнях, громадськими організаціями, фахівцями АПК. Так, протягом низки років Л.В.Фірсова організовує «круглі столи» для селян із виїздом до районів області. Ця робота ведеться разом зі спеціалістами Управління АПК Харківської обласної адміністрації, викладачами вузів міста, громадськими організаціями. Тематика «круглих столів», які проводилися в Краснокутському, Золочівському, Печенізькому, Первомайському, Ново-Водолазькому районах охоплює питання, що пов'язані з реформуванням АПК, розвитком фермерства, податковим законодав-

ством, правовою освітою селян. Під час виїздів до районів області Центр соціологічних досліджень села, утворений на базі кафедри, проводить соціологічні дослідження. Під керівництвом Л.В.Фірсової на кафедрі створена власними силами відповідна матеріальна база для накопичення банку даних, щоб надавати консультації студентам та селянам з питань, що пов'язані з реформами АПК України, на цій основі забезпечуються консультації наукового та практичного характеру.

Саме така діяльність, що об'єднує навчальну, наукову та виховну роботу з жителями сучасного українського села, дала можливість створити Обласний Фонд сприяння соціальному розвитку села, президентом якого є Л.В. Фірсова, а також вийти на якісно новий рівень роботи. Так, у 1998 році наш Фонд отримав грант Міжнародного Фонду «Євразія» та Консорціуму «Верховенство права» і працює за темою «Інформування та освіта сільських жителів Харківської області про громадянські права на Україні».

Нещодавно Л.В.Фірсова повернулася зі США, де навчалася в аспірантурі Інституту Адвокації та стала його дипломантом.

Після повернення ми попросили поділитися враженнями

— Ми можемо і маємо готувати фахівців для АПК на рівні світових стандартів. Вважаю, не за горами час, коли випускник нашого агротехнічного університету за глибиною фундаментальної підготовки, широтою світогляду готуватиметься на рівні престижних навчальних закладів світу. Всім нам необхідно повірити в себе, у свої сили, пам'ятати, що обов'язково прийде осінь багата на дари землі та знань.

А.Кухаренко